

Държавна помощ: Комисията одобрява схема за гаранция от 255 милиона евро за подкрепа на МСП в България в контекста на избухналата пандемия от коронавирус

Брюксел, 8 април 2020 г.

Европейската комисия одобри схема за публични гаранции в размер на 500 милиона лева (приблизително 255 милиона евро) в подкрепа на малките и средни предприятия (МСП) в контекста на избухналата пандемия от коронавирус. Схемата бе одобрена съгласно Временната рамка за държавната помощ, приета от Комисията на 19 март 2020 г. и [изменена на 3 април 2020 г.](#)

Изпълнителният заместник-председател на Европейската комисия Маргрете **Вестегер**, която отговаря за политиката в областта на конкуренцията, заяви: *Българската схема за гаранции в размер на 255 милиона евро ще помогне на микро-, малките и средните предприятия, засегнати от избухналата пандемия от коронавирус, да покрият непосредствените си нужди от оборотен капитал и инвестиции. Продължаваме да работим в тясно сътрудничество с държавите членки, за да гарантираме, че националните мерки за подкрепа могат да бъдат въведени по координиран и ефективен начин в съответствие с правилата на ЕС.*

Българската мярка за помощ

България уведоми Комисията, като се позова на [Временната рамка](#), относно схема за гаранции в размер на 500 милиона лева (приблизително 255 милиона евро) за съществуващи или нови заеми в подкрепа на предприятия, засегнати от избухналата пандемия от коронавирус (т. нар. „Програма за гаранции на заеми в полза на МСП“).

След като капиталът на Българската банка за развитие бе увеличен чрез държавно финансиране с 500 милиона лева (255 милиона евро), тя ще осигурява публични гаранции за инвестиционни заеми и кредити за оборотен капитал за микро-, малките и средните предприятия, засегнати от избухналата пандемия от коронавирус в България.

Схемата има за цел да ограничи риска, свързан с отпускането на заеми на предприятията, които са най-силно засегнати от икономическите последици от настоящата криза. Тя ще помогне на предприятията да покрият непосредствените си нужди от оборотен капитал и инвестиции и ще гарантира, че разполагат с достатъчно ликвидни средства, за да продължат дейността си.

Комисията установи, че българската схема отговаря на условията, посочени във Временната рамка. По-конкретно: i) за всяко едно предприятие размерът на съответния заем е ограничен до необходимото за покриване на неговите нужди от ликвидни средства в обозримо бъдеще, ii) гаранциите ще се предоставят само до края на годината, iii) гаранциите ще бъдат ограничени до максимален срок от пет години, iv) гаранцията покрива максимум 80 % от всеки заем и v) премиите за гаранция не надвишават равнищата, предвидени във Временната рамка.

Поради това Комисията стигна до заключението, че схемата е необходима, целесъобразна и пропорционална за преодоляването на сериозни затруднения в икономиката на държава членка в съответствие с член 107, параграф 3, буква б) от ДФЕС и с условията, посочени във Временната рамка.

Въз основа на това Комисията одобри мерките съгласно правилата на ЕС за държавните помощи.

Контекст

Комисията прие Временна рамка, която позволява на държавите членки да използват цялата гъвкавост, предвидена в правилата за държавната помощ, за да подпомогнат икономиката в контекста на избухналата пандемия от коронавирус. Във Временната рамка, [изменена на 3 април 2020 г.](#), се предвиждат следните видове помощ, които държавите членки могат да предоставят:

i) **Преки безвъзмездни средства, вливане на капитал, избирателни данъчни предимства и авансови плащания** до 100 000 евро на предприятие с дейност в първичното производство на селскостопански продукти, 120 000 евро на предприятие с дейност в сектора на рибарството и аквакултурите и 800 000 евро на предприятие с дейност във всички останали сектори, за да посрещнат предприятията спешните си нужди от ликвидност. Държавите членки могат също да

отпускат до 800 000 евро в номинална стойност безлихвени заеми на предприятието или гаранции по заеми, покриващи 100 % от риска, с изключение на първичното производство на селскостопански продукти и сектора на рибарството и аквакултурите, за които се прилагат ограничения от съответно 100 000 евро и 120 000 евро на предприятието.

ii) **Държавни гаранции за заеми, взети от предприятия**, за да се гарантира, че банките продължават да отпускат заеми на клиентите, които се нуждаят от тях. Тези държавни гаранции могат да покрият до 90 % от риска по заеми, за да се помогне на предприятията да покрият непосредствените си нужди от оборотен капитал и инвестиции.

iii) **Субсидирани публични заеми** с изгодни лихвени проценти **за предприятията** Тези заеми могат да помогнат на предприятията да посрещнат непосредствените си нужди, свързани с оборотния капитал и инвестициите.

iv) **Предпазни мерки за банките, чрез които държавната помощ достига до реалната икономика**, гарантиращи, че такава помощ се счита за пряка помощ в полза на клиентите на банките, а не за самите банки, и осигуряващи насоки за това как да се гарантира минимално нарушаване на конкуренцията между банките.

v) **Публично застраховане на краткосрочни експортни кредити** за всички държави, без да е необходимо държавата членка да доказва, че съответната държава временно е „непродаваема“.

vi) **Подкрепа за научноизследователската и развойната дейност (НИРД), свързана с коронавируса**, за справяне с настоящата криза в здравеопазването под формата на преки безвъзмездни средства, подлежащи на връщане авансови средства или данъчни предимства. За трансгранични проекти за сътрудничество между държави членки може да се предоставя премия.

vii) **Подкрепа за изграждането и модернизирването на съоръжения за изпитване** с цел разработване и изпитване на продукти (в това число ваксини, апарати за вентилация и предпазно облекло), които са от полза за справяне с пандемията от коронавируса до етапа на първото промишлено внедряване. Помощта може да бъде под формата на преки безвъзмездни средства, данъчни предимства, подлежащи на връщане авансови средства и гаранции за недопускане на загуби. Предприятията могат да се възползват от премия, когато техните инвестиции се подкрепят от повече от една държава членка и когато инвестицията е приключила в срок от два месеца, след отпускането на помощта.

viii) **Подкрепа за производството на продукти за борба с избухналата пандемия от коронавирус** под формата на преки безвъзмездни средства, данъчни предимства, подлежащи на връщане авансови средства и гаранции за недопускане на загуби. Предприятията могат да се възползват от премия, когато техните инвестиции се подкрепят от повече от една държава членка и когато инвестицията е приключила в срок от два месеца, след отпускането на помощта.

ix) **Целева подкрепа под формата на отсрочване на плащания на данъци и/или временно спиране на плащането на социалноосигурителни вноски** за тези сектори, региони или видове предприятия, които са най-силно засегнати от пандемията.

x) **Целева подкрепа под формата на субсидии за заплати на служителите** за предприятията в сектори или региони, които са пострадали най-много от заразата с коронавируса, и които без нея биха съкращавали персонал.

Временната рамка дава възможност на държавите членки да съчетават наличните мерки за подкрепа с изключение на заемите и гаранциите за един и същ заем и над праговете, предвидени във Временната рамка. Тя също така дава възможност на държавите членки да съчетават всички мерки за помощ, предоставени съгласно Временната рамка, със съществуващите възможности на предприятията да бъде отпусната помощ *de minimis* в размер до 25 000 евро за три финансови години за тези от тях, които извършват дейност в сектора на първичното производство на селскостопански продукти, 30 000 евро за три финансови години за предприятията, извършващи дейност в сектора на рибарството и аквакултурите, и 200 000 евро за три финансови години за предприятията, осъществяващи дейност във всички останали сектори. Същевременно държавите членки трябва да се ангажират да избягват прекомерното натрупване на мерки за подкрепа за едни и същи предприятия, за да ограничат помощта до действителните им нужди.

Освен това Временната рамка допълва многобройните други възможности, с които държавите членки вече разполагат, за да смекчат социално-икономическите последици от избухналата пандемия от коронавирус, в съответствие с правилата на ЕС за държавната помощ. На 13 март 2020 г. Комисията прие съобщение, озаглавено „[Координирани икономически мерки в отговор на пандемията от коронавируса](#)“, в което са описани тези възможности. Така например държавите членки могат да въведат общоприложими промени в полза на предприятията (напр. отложено плащане на данъци или субсидиране на работа при непълно работно време във всички сектори), които не попадат в обхвата на правилата за държавната помощ. Те могат също така да

компенсират предприятията за щети вследствие на избухналата пандемия от коронавирус и пряко свързани с нея.

Временната рамка ще бъде в сила до края на декември 2020 г. С цел гарантиране на правна сигурност Комисията ще прецени преди тази дата дали е нужно действието на Рамката да бъде удължено.

Неповерителната версия на решението ще бъде представена под № SA.56933 в [регистъра на държавните помощи](#) на уебсайта на Комисията, посветен на [конкуренцията](#), след като евентуалните въпроси, свързани с поверителността, бъдат решени. Новите публикации на решения за държавни помощи в интернет и в Официален вестник се посочват в седмичния електронен бюлетин за държавните помощи — [State Aid Weekly e-News](#).

Повече информация относно Временната рамка и останалите действия, предприети от Комисията за справяне с икономическите последици от пандемията, причинена от коронавируса, може да бъде намерена [тук](#).

IP/20/627

Лица за контакти с медиите:

[Arianna PODESTA](#) (+32 2 298 70 24)

[Maria TSONI](#) (+32 2 299 05 26)

[Giulia ASTUTI](#) (+32 2 295 53 44)

Въпроси на граждани: [Europe Direct](#) на телефон [00 800 67 89 10 11](#) или на електронния адрес [на информационната служба](#)